

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 920 ²	Τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου ἐπίσκ. Μεδιολάνων Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2013 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

«Τὰς θύρας, τὰς θύρας...»

Στὸν ὀρίζοντα τῆς Ἐκκλησίας μας ἀνατέλλει, ἀγαπητοί μου, ἓνα **μεγάλο ἀστέρι**, ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος ἐπίσκοπος Μεδιολάνων. Γι' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο ἅγιο θὰ σᾶς πῶ λίγα λόγια.

Ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος γεννήθηκε τὸ 340 μ.Χ. στὴ Ρώμη καὶ ἔδρασε στὰ Μεδιόλανα, τὸ σημερινὸ Μιλᾶνο τῆς Ἰταλίας, ὅπου κοιμήθηκε τὸ 397 μὲ τίμια γηρατεία. Ἀνῆκε σὲ πλουσία καὶ εὐγενῆ οἰκογένεια. Ἦταν εὐφυῆς καὶ ἀπὸ μικρὸς ἔδειξε κλίσι στὰ γράμματα. Ἄξιζε λοιπὸν νὰ σπουδάσῃ, καὶ οἱ πλούσιοι γονεῖς τοῦ ἔδωσαν ὅλα τὰ μέσα. Πέρασε τὸ δημοτικὸ, τὸ γυμνάσιο, πῆγε καὶ σὲ μεγάλες σχολές. Διάβασε Λατίνους καὶ Ἑλληνες συγγραφεῖς. Ἔμαθε φιλολογία, ῥητορικὴ καὶ νομικὴ. Καὶ μετὰ; Δὲν ἦταν ἀκόμα Χριστιανός, δὲν τὸν εἶχε φωτίσει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο. Ἀγαποῦσε ὅμως τὴν ἀλήθεια, καὶ τὸ ἔδειχνε μὲ λόγια καὶ μὲ ἔργα. Ἦταν εὐθύς καὶ τηροῦσε πάντα τὸ ὀρθό.

Στὴν ἀρχὴ ἔγινε συνήγορος, **δικηγόρος**. Ἀλλὰ τί δικηγόρος! Ὑποστήριζε μόνον τὸ δίκαιο. Δὲν ἦταν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κάνουν τὸ μαῦρο ἄσπρο καὶ τὸ ἄσπρο μαῦρο. Ἦταν ἀπὸ τοὺς εὐσυνείδητους δικηγόρους, ποὺ πάει ὁ πελάτης, ἀκοῦνε τὴν ὑπόθεσί του καὶ τοῦ λένε: Ἔχεις ἄδικο, μὴ χαλᾶς τὰ χρήματά σου... Ποτέ δὲν ὑπεστήριξε ἄδικη ὑπόθεσι. Στὸ δικαστήριον μιλοῦσε μὲ δύναμι καὶ ὑποστήριζε ἀδικουμένους, ὀρφανὰ καὶ χῆρες. Καὶ ἀμισθί, παρακαλῶ· δραχμὴ δὲν ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ φτωχαδάκια. Ποῦ σήμερα τέτοιος δικηγόρος!

Μετὰ; Μετὰ ἀνέβηκε σ' ἓνα ἀνώτερο σκαλοπάτι. Ἦταν ἤδη ἐπιφανής, Ρωμαῖος πολίτης καὶ μέλος τῆς συγκλήτου. Τότε οἱ γιοιοὶ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, οἱ βασιλεῖς Κωνσταντῖνος καὶ Κώνστας, ἐκτιμώντας τὰ ἐξαιρετὰ προσόντα του, τὸν διώρισαν **ἐπαρχο**. Ὅταν ἀκοῦτε ἐπαρχο, μὴ νομίσετε ὅτι διοικοῦσε ἓνα νομὸ ἢ μιὰ περιφέρεια. Ὁ Ἀμβρόσιος

εἶχε τὴν ἡγεμονία ὅλης τῆς Ἰταλίας. Διοικοῦσε μὲ ἀγάπη καὶ φιλανθρωπία, μὲ σοφία καὶ σύνεσι. Καὶ τέλος, ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ αὐτὰ κοσμικὰ ἀξιώματα, τὸν κάλεσε ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ – τί; ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας! Πῶς; Θαῦμα.

Εἶχε πεθάνει ὁ ποιμὴν τῶν Μεδιολάνων καὶ μαζεύτηκαν οἱ δεσποτάδες, ὅπως μαζεύονται καὶ σήμερα, νὰ ἐκλέξουν νέο ποιμενάρχη. Δὲν συμφωνοῦσαν ὅμως μεταξύ τους καὶ διαιρέθηκαν· οἱ μὲν ἤθελαν τὸν ἓνα, οἱ δὲ τὸν ἄλλο, καὶ εἶχε δημιουργηθῆ θόρυβος γύρω ἀπὸ τὴν **ἐκλογή**. Οἱ μέρες περνοῦσαν, καὶ ἀποτέλεσμα δὲν ἔβγαινε. Τότε ἀκούστηκε ξαφνικὰ μιὰ φωνή· «Τὸν Ἀμβρόσιο ἐπίσκοπο!». Ποιὸς φώναξε; ἄγγελος; διᾶκος; παπᾶς; δεσπότης; Ὁχι. Ἔνα μικρὸ παιδί, ἓνα ἀθῶο παιδάκι.

Τὰ παιδάκια γίνονται συχνὰ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Ἄχ τὰ **παιδιά**, ποὺ τὰ διαφθείρουμε ἐμεῖς οἱ μεγάλοι! Θὰ δώσουμε λόγο στὸ Θεό. Ἔγιναν παιδιὰ τῆς τηλεόρασεως, παιδιὰ τοῦ κακοῦ, διεστραμμένα καὶ δυστυχισμένα παιδιὰ τοῦ αἰῶνος τούτου. Πρῶτα δὲν ὑπῆρχε ραδιόφωνο· ἢ γιὰ τὴν ἡχογραφία ἦταν τὸ ραδιόφωνο, ἢ γιὰ τὴν ἡχογράφηση ἦταν τὸ ραδιόφωνο. Ἡ ἀγία γιὰ τὴν ἡχογράφηση, καὶ φύτευε στὶς καρδιὰς τῶν παιδιῶν ὅ,τι ἅγιο καὶ ἱερὸ εἶχε.

Ἔνα παιδί λοιπὸν φώναξε. Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ ἐπικράτησε. Σὲ λίγο ὅλο τὸ πλήρωμα, ἄντρες καὶ γυναῖκες, κληρὸς καὶ λαός, φώναζαν· «Ὁ Ἀμβρόσιος ἐπίσκοπος!». Ἔτσι, καὶ μὲ τὴν συγκατάθεσι τοῦ βασιλέως Οὐαλεντινιανοῦ (363-375), ὁ Ἀμβρόσιος ἐξελέγη **ἐπίσκοπος** παμψηφεί. Ὅταν τὸ ἔμαθε ὁ ἴδιος, ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ λέῃ· Δὲν κάνω ἐγὼ γιὰ ἐπίσκοπος, δὲν μπορῶ νὰ σηκῶσω τέτοια βάρη καὶ μάλιστα τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Μεδιολάνων. Ἀφήστε με, ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη κατηχούμενος, ἔχω ἀνάγκη νὰ διαβάσω τὴ Γραφή... Ὁ λαὸς ὅμως ἐπέμενε. Διότι, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ἀκόμη ἀβάπτιστος, ζοῦσε σὰν τὸν καλύτερο Χριστιανό. Τέλος ὁ Ἀμβρόσιος κάμφθηκε. Βαπτίστηκε ἀμέ-

σως και χειροτονήθηκε μέσα σε μιὰ εβδομάδα· ἔγινε διᾶκος, πρεσβύτερος, ἐπίσκοπος, και ἀνέλαβε τὴ διαποίμανσι τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Μεδιολάνων.

Πῶς διοίκησε; Πρῶτα - πρῶτα ἦταν **ἀφιλάργυρος**, δὲν ἀγάπησε τὰ τριάκοντα ἀργύρια. Μόλις ἔγινε ἐπίσκοπος, ὅλη τὴν περιουσία ποὺ εἶχε ἀπὸ τοὺς πλουσίους γονεῖς του τὴ μοίρασε στοὺς φτωχοὺς. Ὅλα γιὰ τὸ λαό, τίποτα γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας! ἔλεγε.

Ἐπειτα φρόντισε γιὰ τὸ **κήρυγμα**. Κήρυττε τὶς Κυριακές, τὶς ἑορτές, σχεδὸν καθημερινῶς. Ἄνοιγε τὴν ἁγία Γραφή και ἐρμήνευε τὰ ἀθάνατα λόγια τῆς. Σὰν τὸν ψαρᾶ ἔρριχνε τὸ δίκτυ τοῦ εὐαγγελίου και ἀλίευε ψυχές. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ἀλίευσε και – ποιόν;

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ κήρυττε ὁ Ἀμβρόσιος, μπῆκε μέσα, μὲ κάποια διάθεσι νὰ περιεργασθῆ και νὰ σχολιάσῃ τὴ ρητορική του ἱκανότητα, ἓνας νέος 25 - 30 ἐτῶν. Ἦταν ὑπερήφανος και ἐγωιστής, ἀκόλαστος και διεφθαρμένος. Ὅταν ὅμως τὸ κήρυγμα προχώρησε, ὁ νεαρὸς αὐτός, ἀντὶ νὰ κοροϊδέψῃ τὸν Ἀμβρόσιο, πιάστηκε στὰ δίκτυα. Τέτοια δύναμι ἔχει τὸ εὐαγγέλιο. Μπῆκε μέσα μαῦρος - βγῆκε ἄσπρος, μπῆκε κοράκι - βγῆκε περιστέρι. Ποιὸς ἦταν αὐτός; Ἦταν ὁ μετέπειτα **ἱερός Αὐγουστίνος**. Ἡ ἁγία μητέρα του, ἡ Μόνικα, εἶχε πάει νωρίτερα στὸν Ἀμβρόσιο και ἔκλαιγε. –Γιατί κλαῖς; –Χάνω τὸ παιδί μου! –Παιδί, ποὺ ἡ μάνα του κλαίει γι' αὐτό, δὲν θὰ χαθῆ!... Και ὅπως εἶπε ὁ Ἀμβρόσιος, ἔτσι ἔγινε.

Τὸ τρίτο ποὺ ἔκανε ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος ἦταν, ὅτι δὲν ἄφησε τὸ σατανᾶ νὰ σπεῖρῃ στὴν ἐπαρχία του ζιζάνια αἰρέσεων. Καθάρισε τὴν ἐπαρχία του ἀπὸ τὶς **αἰρέσεις** τοῦ Ἀρείου, τοῦ Σαβελλίου και τοῦ Εὐνομίου. Ἦταν κήρυκας τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ ἀνοθεύτου εὐαγγελίου.

Ἀναφέρω τέλος ἀπὸ τὴ ζωή του ἓνα γεγονός ποὺ δείχνει τὸ χαρακτήρα τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη αὐτοκράτορας ἦταν ὁ **Μέγας Θεοδοσίος** (379-395). Καλὸς αὐτοκράτορας, ἀλλὰ εἶχε κι αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος ἓνα ἐλάττωμα. Ποιό; Ἦταν θυμῶδης, θύμωνε. Και ὁ θυμὸς εἶνε μειονέκτημα ἰδίως γι' αὐτὸν ποὺ ἔχει ἐξουσία· τὸν πατέρα, τὸν ἄρχοντα, τὸν ἱερέα, τὸν ἐπίσκοπο. Και ἀκούστε τί συμφορὰ προξένησε ὁ θυμὸς τοῦ Θεοδοσίου. Στὴ Θεσσαλονίκη ἔγινε μιὰ ἀνταρσία και σκότωσαν μερικοὺς στρατιῶτες τῆς αὐτοκρατορίας. Μόλις τὸ ἔμαθε ὁ Θεοδοσίος ἐξωργίστηκε, και κατὰ διαταγὴν του ἡ φρουρὰ τῆς Θεσσαλονίκης, μιὰ μέρα ποὺ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἦταν μαζεμένοι στὸ Ἱπποδρόμιο γιὰ νὰ παρα-

κολουθήσουν ἀθλητικοὺς ἀγῶνες, εἰσώρμησε τὴν ὥρα ἐκείνη μέσα στὸ στάδιο και σκότωσε – πόσους; 7.000, ἀπὸ μεγάλους ἕως μικρὰ παιδιὰ! **Ἐγκλημα** μεγάλο. Ἀλλὰ ὁ Θεοδοσίος τὸ θεωροῦσε ὡς δικαία τιμωρία γιὰ τὴν ἀνταρσία ἐναντίον τῆς ἐξουσίας. Μονοκράτωρ αὐτὸς ἀνεξέλεγκτος και μὲ τεράστια δύναμι, ἦρθε μετὰ τὸ ἔγκλημα στὰ Μεδιόλανα. Τὴν Κυριακή, ὅταν χτύπησε ἡ καμπάνα, ντυμένος τὴν ἀλουργίδα και φορώντας τὸ στέμμα πῆγε μὲ συνοδεία στὴν ἐκκλησία. Μπῆκε; Δὲν μπῆκε. Γιατί; Στὴν πόρτα ἦταν ὁ Ἀμβρόσιος· –Ἄλτ, βασιλιᾶ! δὲν μπαίνεις μέσα. –Γιατί; –Διότι τὰ χέρια σου στάζουν αἷμα. –Μὰ κι ὁ Δαυῖδ, ἀπαντᾷ ὁ Θεοδοσίος, σκότωσε, και ὅμως μπῆκε στὸ ναό. –Ναί, ἀλλὰ ὁ Δαυῖδ μετανόησε. Μετανόησε λοιπὸν κ' ἐσύ, και κλάψε μὲ τὰ δάκρυα τοῦ Δαυῖδ· και τότε θὰ σοῦ δώσω τὴν ἄδεια νὰ εἰσέλθῃς... Ἐφυγε ταπεινωμένος ὁ αὐτοκράτορας. Μετανόησε, δέχθηκε τὸ **ἐπιτίμιο**, τὸν κανόνα ποὺ τοῦ ἐπέβαλε ὁ Ἀμβρόσιος. Και μετὰ, ὄχι πλέον μὲ στολὴ αὐτοκρατορική ἀλλὰ μὲ στολὴ μετаноοῦντος Χριστιανοῦ, ἔγινε δεκτὸς στὸ ναό, κλαίγοντας και ἀναστενάζοντας και ζητώντας τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἦ παράδειγμα! Ντροπὴ σ' ἐμᾶς τοὺς νεωτέρους, ντροπὴ μας. Ἀκοῦτε, ἐκεῖ σ' ἓνα σημεῖο τῆς θείας λειτουργίας πρὶν τὸ «Πιστεύω» τί λέει; *«Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφία προσχωμεν»*. Τί σημαίνει αὐτό; Ἐσὺ ποὺ εἶσαι παπᾶς, ἐπίσκοπος, ἐπίτροπος, νεωκόρος, **σταθῆτε στὶς πόρτες σὰν φρουροὶ ἄγγελοι**, και μὴν ἀφήσετε νὰ μπῆ μέσα στὸ ναὸ ὁ ἄπιστος, ὁ βλάστημος, ὁ διαζευγμένος, ὁ πόρνος και ὁ μοιχός, ὅποιος ἔχει διαπράξῃ ἐγκλήματα. Φυλάγονται λοιπὸν τώρα οἱ πόρτες, ἢ παίζουμε θέατρο λέγοντας *«Τὰς θύρας, τὰς θύρας...»*; Γι' αὐτὸ κ' ἐγώ, ὅταν ἔγινα ἐπίσκοπος, διώρισα *θυρωρούς*· και γι' αὐτὸ ἔγινα κακός. Ἀλλ' ἔτσι ἦταν στὴν πρώτη Ἐκκλησία· ὑπῆρχε θυρωρός, ἀκόμη και γιὰ τὸν αὐτοκράτορα. Δὲν τὸ λέω ἐγώ· ὁ Χριστὸς τὸ εἶπε – ἄνοιξε τὸ Εὐαγγέλιο· *«Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων»* (Ματθ. 7,6). Πῶς ἐρμηνεύεται αὐτό; Μὴ δώσετε, λέει, στὰ σκυλιὰ τὰ ἅγια και μὴ ρίξετε τὰ μαργαρίτια σας στοὺς χοίρους.

* * *

Εἶθε, ἀγαπητοί μου, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου **νὰ φυλᾷ τὸν κόσμον ὁ Κύριος** ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ὅν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε και ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**